

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ius Ecclesiasticvm

Wiestner, Jacob

Monachii, 1706

VI. De Violationis Sigilli Pœnis & Judicio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62649)

ab ingenti malo temporali vel spirituali liberanda, dispensari ab ipso etiam summo Pontifice non posse, contra Altifiodorem Lib. 4. Summe Tract. 6. cap. 3. 9. 7. unanimes sententia est omnium alicujus nominis ac nota Theologorum, id defumentium ex communi sensu Ecclesie perpetuaque ejus traditione. Ratio fundamentalis est; quod, si ad peccati ex sola poenitentis confessione cogniti revelationem dispensari posset, hoc ipso homines multis casibus absterri possent à Sacramenti sibi maxime necessarii usu & integritate confessionis; cum timere possent, ne confessarius habeat vel impetraturus sit dispensationem ad sui alicujus & quò liberari maxime cuperent, peccati manifestationem.

ARTICULUS VI.

De Violationis Sigilli Poenis & Judicio.

SUMMARIUM.

114. *Pena illorum sunt depositio & peregrinatio perpetua.*
 115. *Huic in artium Monasterium detrusio à Jure,*
 116. *Postea moribus alia pena subrogata sunt.*
 117. *Irregularitas in illos Jure lata non est.*
 118. *Ceteras etiam penas soli sacerdotes,*
 119. *Peccatum mortale aut veniale in Confessione sibi detectum,*
 120. *Personis à poenitente diversis,*
 121. *Et presumptuosè revelantes incurunt.*
 122. *De violati sigilli causa solus Ecclesiasticus,*

123. *Criminis rei Ordinarius judex cognoscit.*
 124. *Cum hæresis admixta est, desertur ad Officium S. Inquisitionis.*
 125. *In sigillisragum proceditur cum licentia poenitentis.*
 126. *Sine qua in eum processus locum esse, negantium,*
 127. *Et affirmantium fundamenta.*
 128. *Autoris ea de re sensus,*
 129. *Jure & ratione firmatur.*
 130. *In judicio peccati ex Confessione cogniti revelationem delator.*
 131. *Reus peccati notitiam aliunde acceptam,*
 132. *Et aliquando revelationem cum Poenitentis licentia factam, probant.*
 133. *In sigilli fractionis probatione testes etiam singulares admittuntur.*

Propter summam ullique dispensationi non subjectam Sacramentalis secreti obligationem & magnitudinem præjudicii, quod sacrilega ejus violatio ad hominum salutem divinitus instituto summèque necessario Sacramento affert, meritò ab Ecclesia in Sacerdotem ejus violati reū, ad deterrendos alios, severissimæ animadversionis poenæ constitutæ sunt.

Et veteri quidem rigore à Gregorio Papa II. ei, deposito & patriâ aliâque stabili mansione interdictâ, ignominiosa perpetuæ peregrinationis poena imposita fuit, *can. Sacerdos 2, dist. 6. de Poenit.*

Ea tamen per omnem vitam circumvagandi necessitas, quòd in Ecclesiastici Ordinis opprobrium cedere videretur, cum tempore sublata, eique poenitentia perpetua, in arcto Monasterio peragenda, suffecta in Concilio Lateranensi fuit ab Innocentio III. *c. Omnia utriusque 12. c. jus §. Ca-*

ius §. *Caveat* decretum est; ut, *Qui peccatum in penitentiali iudicio sibi detectum præsumpserit revelare, non solum à sacerdotali officio deponatur, verum etiam ad agenda perpetuam penitentiam in arduum monasterium detrudatur.*

¶ 116. Postea tamen etiam detrusio hæc, quòd Monasteriis incommoda iustoque gravior esset, à curiarum Ecclesiasticarum usu recessit, etque penitentiae agenda alia ratio substituta fuit; & sicut nocentes alii, quibus eam sacri canones inposuerunt, sic & huiusmodi sacrilegii convicti ad perpetuum carcerem, triremes &c. condemnari consueverunt per sententiam, omnino necessariam, ut ipsa etiam à sacerdotali officio depositio, & Concilii Carthaginensis *can. 133.* prodita excommunicatio contrahatur; quòd ulla huiusmodi poena ab ipso Jure seu canone infligta non reperitur, Fagundez *Præcept. Eccles. 2. Lib. 6. cap. 7. n. 2.* & Lugo *de Penit. disp. 23 n. 147.*

¶ 117. Non desunt & à Suarez *Disp. 33. de Penit. s. 8. n. 2.* referuntur DD. qui, sacrilegà sigilli fractionem irregularitatem contrahi, asserant. Sed id perperam; quòd poena hæc in casibus duntaxat Jure expressis contrahatur, *c. Is qui 18. pr. de Sent. excom. in 6.* dictæ autem fractionis sacrilegiò eam contrahi, Jure expressu non sit, & cum Navarro *in can. Sacerdos cit.* merito negetur à *citt.* Fagundez *n. 3.* Lugo *n. 146.* & probabilitate carere censeat Barbosa *in c. cit. n. 26.*

¶ 118. Porro, ut dictis sive ordinariis poenis locus sit, DD. exigunt Primò; ut sacri sigilli violator sit sacerdos; non alius clericus vel laicus; quantumvis enim talis Sacramentalem confessionem excipere præsumendò irregularitatem incurrat *c. 1. de Cleric. non ord. ministr.* atque insuper à foro Ecclesiæ abijci & seculari curiæ C prævia degradatione, si

clericus sit) tradi jubeatur à Clemente & Urbano utroque ejus nominis VIII. *Constitutionibus;* quæ incipiunt *Ersi aliàs* 1. Decemb. 1601. & *Apostolatus* 23. Martii 1628. publicatis, depositionis tamen ac detrusionis illius aut huic tribunalium usu subrogata alteri poena, *vi can. Sacerdos & c. Caveat* *citt.* obnoxii de Jure non sunt; cum his textibus soli sacri sigilli violationi à sacerdote attentata poena statuatur: non etiam aliis clericis, aut laicis manifestantibus peccatum, cujus notitiam immediatè aut mediatè ex confessione acceperunt. Atque idcirco tales non ordinariæ, sed arbitrariæ & secundum excessus qualitatem exasperatae vel mitigatae punitioni obnoxii sunt, *citt.* Lugo *n. 147.* & *Stoz Tribunal. Penit. Lib. 2. q. 4. n. 277. ad finem.*

Secundò; ut revelet peccatum, *can. 119.* & §. *citt.* mortale v.g. luxuriæ, aut veniale v.g. mendacii jocosum: non alia, etiam quæ in Confessione detecta cadunt sub sigillum, v.g. defectum natalium, aut aliud quidpiam ignominiosum cognitum in illa, *citt.* Suarez *s. 8. & Diana p. 5. tract. 11. resol. 51.* Ubi aliis DD. *citt.* talem sigilli fractionem arbitrariè duntaxat, multò tamen graviori poenâ, quam violationem secreti naturalis pleetendam, ait.

Tertiò; ut peccatum manifestetur alteri, non poenitenti ipsi objiciatur: sicut non ita pridem factum ab Ecclesiæ Regularis Custode, qui clerico Italo, præsumptuosam Missarum celebrationem, cum sacerdos non esset, diu continuatam sibi confesso, & post aliquot hebdomades contra promissionem, in sacro tribunali factam, sacrificandi copiam petenti alio prætextu negavit; & cum is omnibus modis instaret, sacerdotalis Ordinis defectum objecit: quò modò sigilli violationem extraordinariè duntaxat poenâ pleetendam.

pleendum, existimat Granadus de Sacram. Controvers. & tract. 11. disp. 8. n. 3. quod, licet talis obiectio cedat in confusionem poenitentis: & si aliquando esset licita, saluberrimum Poenitentiae Sacramentum onerosum & exosum redderet, strictè dicta tamen peccati revelatio & sigilli fractio non fit; cum revelare proprie & strictè dicatur is, qui secretum ab aliquo sibi commissum alteri manifestat.

121. Quartò; ut peccatum reveletur præsumptuosè, §. Caveat cit. ibi, Qui præsumptus revelare, hoc est, qui dictò, scriptò, aliòve signò, animi conceptu exprimente, id facit scienter ac deliberatè: non ex ignorantia vel inadvertentia, ut ferè solent, qui animi secreta produunt in delirio, somno, vel ebrietate; cum enim talium locutio actio humana plerumque non fit, ferèque culpà saltem gravi vacet, ulli, aut saltem ordinariæ fracti sigilli poenae obnoxii non erunt etiam, cum id fecerunt in ebrietate, Stoz l. cit.

122. Dubium nunc est primò de causæ fractionis sigilli iudice: cui ansam præbent exempla Jacobi Arragonum Regis primi & Senatùs Tholosani, quorum illius iussu sacrilegè linguato Episcopo Gerundensi linguam à tergo extractam, Aldrete Lib. 2. Eccles. discipl. cap. 19. n. 2. & istò iudicante, in furcam acti ejusdem criminis rei Sacerdotis cadaver igni crematum, Raynaud. Prati Spirit. bistor. 13. perhibent. Sed, delegatione Apostolica & sacerdotis degradati traditione seclusis, uterq; processit cum Libertatis Ecclesiasticæ pariter sacrilega violatione, cum; quòd, seclusis illis, cuicunque etiam Regiæ & Imperiali curiæ personas Ecclesiasticas iudicandi & condemnandi nulla competat potestas, can. Nullus 2. can. Clericum 3. §. 11. q. 1. c. At, si clericus 4. c. Cum non ab homine 10. de Judiciis c. Nullus 2. c. Si diligenti 12. de Foro

compet. Aub. Sed bodie, Aub. Statuimus C. de Episc. & cleric. §. tum verò quòd ipsa fracti sigilli causa Poenitentiae Sacramento annexa, naturæque suæ Spirituales & Ecclesiasticae sit; atque idcirco quoad ejus criminis reos etiam laicos jurisdictionem curia Ecclesiastica in ipsa causæ qualitate habeat fundatam, c. Determinimus 2. c. Quanto 3. de Judiciis, c. Ut inquisitionis 18. §. Prohibemus, de Hæret. c. Si iudex 12. de Sent. excom. utrobique in 6. §. per tradita Lib. 2. tit. 2. art. 5. Quare, communi Jure spectatò, fracti sigilli causæ competentem solum Ecclesiasticum iudicem esse, meritò docent cit. Fagundez n. 1. Lugo n. 148. & Gobat Quinarii Tract. 5. n. 200.

Quantumvis autem propositi sacri- 123. legii causam ad Inquisitores deferendam aliqui velint; quòd irreverentiæ Sacramento illatæ enormitas delinquentem de Fide reddat suspectum. Melius tamen & communiùs alii discussionem ejus iudicalem adstruunt iudici Ecclesiastico, cui reus tanquam Ordinario suo est subiectus: nisi revelatio qualificata ejusque præsumptioni hæresis admixta sit, extra hunc enim casum S. Inquisitionis officium in fracti sigilli causis se intromittere non consuevit, testes sunt in sacro ejus tribunali diu versatus Diana p. 4. tract. 8. res. sol. 93. Lugo cit. n. 148. & Pignatell. Tom. 7. consult. 54. n. 6.

124. Qualificata autem ad hunc effectum ea fractio censetur, quando peccati revelatio non præcisè ex malitioso affectu sacerdotis, sed ex pravo ejus sensu de rebus Fidei provenit: ut, si is, Poenitentia esse Sacramentum, vel huic silentii obligationem annexam, negaret, aut parvipendendam verbò aut factò ostenderet; uti & si crimè admisisset sæpius, aut aliàs esset improba & de hæresi suspecta conversationis, Diana, Lugo l. cit. & Pignat. n. 10.

Dubium secundò & gravissima con- 125. troversia

Kkk

troverfia

troverſa eſt, an iudex Ordinarius adverſus Sacerdotem ſigillifragum judicialiter procedere valeat ſine licentia pœnitentis, cujus peccatum, in ſacro tribunali cognitum, ſacrilegè proditum eſt; iſtò enim licentiam concedente, procedi ab illo poſſe, D. Thomæ in 4. diſt. 21. q. 3. art. 2. Sylveſtri V. Confefſor 3. q. 3. Navarri in can. Sacerdos cit. n. 127. & Manual, cap. 18. n. 12. Suarez de Pœnit. diſp. 33. ſ. 5. n. 6. & aliorum certa ſententia & ratio perſpicua eſt; quia ſacri ſigilli obligatio introducta eſt favore pœnitentis: & favor publicus, quem ea etiam ſpectat, ſolum exigit, ne peccati manifeſtatio fiat pœnitente inſcio & invito, atque idcirco iſte in revelationem conſentire ſuoque favori renuntiare poſteſt, per Reg. Quod ob gratiam 61. in 6. c. c. Si de terra 6. de Privileg. & contra confeſſarium ſuum judicialiter procedendi licentiam dare; cum, eò hanc concedente, ceſſet injuria i- pſius & Sacramenti; quòd, notitiæ Sacramentalis uti cum pœnitentis licentia permittit, Sacramentum oneroſum aut exoſum nemini reddatur. Accedit; quòd, ſi ne cum pœnitentis quidem licentia adverſus ſacri ſigilli violatorem procedere iudex poſſet, depositionis aliæque pœnæ in eam fruſtra eſſent conſtitutæ; cum hæc inſiſtæ non ſint ab ipſo Jure, & ſublato adverſus eum proceſſu judiciali, non niſi crimen ultro confeſſo inſigi per ſententiam poſſent.

126. An autem ſine pœnitentis licentia judiciali adverſus ejuſmodi ſacrilegii reum proceſſui locus ſit, in praxi utilis difficilisque reſolutionis controverſa eſt, & rationum in utramque partem militantium non levia momenta ſunt.

Et, licentiã quidem à pœnitente non petita, vel etiam irrationabiliter denegata, adverſus illum proceſſui locum non eſſe, argumentò, primò intuitu pal-

mari, evinci videtur; quòd omnes, ad quos v.g. homicidii à Caio in ſacro tribunali expoſiti, & à ſacerdote alteri præſumptuoſè revelati notitia quomodocunque pervenit, ſigilli obligatione etiam ipſi teneantur; ut de homicidio illo nec inter ſe, nec cum aliis ſine Caij licentia loqui, aut facere valeant aliquid, ex quo illud à Caio perpetratū, alii cognoscant, aut rationabiliter ſuſpiciantur: quod cum citr. D. Thoma q. 3. art. 1. quaſtiunc. 3. Navarro in can. cit. n. 42. Suarez ſ. 4. n. 5. Lugo n. 106. & aliis pro certiffima Regula tradit Palao Traſt. 23. diſp. unic. p. 19. ſ. 4. n. 1. atque idcirco ejus homicidii ſacrilegam revelationem à ſacerdote factam ſine expreſſa Caij licentia nemo deſerre ad iudicem, vel teſtimonium de illa in iudicio perhibere, neque iudex deſerentem examinare, aliumve interrogare, neque ſacerdos ipſe eam à ſe temere factam ſpontè vel interrogatus confiteri valeant, quin ſacri ſigilli violati rei evadant.

Confirmatur hæc ratio unanimi ſententiã DD. ſacri ſigilli comprehenſa, eò duntaxat, nullòque alio excogitabili, caſu revelationi eſſe obnoxia, dicentium, quò in hanc pœnitens voluntariè & libere conſentit; quòd, ne extra hunc caſum, etiam quando delictum v.g. Caij homicidium à Confeſſario temerè revelatum eſſe, pluribus notum famaque publicè vulgatum eſt, niſi contra reum abſque Caij licentia expreſſa denuntiandò, teſtificandò, inquirendò &c. moveri à quoquam poſſit, ad Sacramenti reverentiam & Chriſtiane Reipublicæ bonum expedire videatur; ne Sacramentum, ad promovendum ſpirituale animarum bonum divinitus inſtitutum maximèque neceſſarium, minori fiducia à fidelibus frequentetur: à Chriſto Domino autem Pœnitentiæ anexa ſigilli obligatio eò, quò publicè expediebat, modò fuerit introducta.

Non mi-

227. Non minus, quàm hæc, speciosa & ponderosa est ratio tergemina, militans pro honestate & necessitate Processus judicialis, qui adversus sigillifragum sacerdotem formatur sine licentia pœnitentis, cujus peccatum sacrilegè proditum est.

Prima fundatur in illa Servatoris nostri promissione, *Tibi dabo claves Regni caelorum & Quodcumque ligaveris, Quodcumque solveris super terram &c.* Matth. cap. 16. v. 19. & in actuali claviu illarum traditione, factâ verbis, *Pasce oves meas*, Joan. cap. 21. v. 17. quâ B. Petro ejusque Successoribus collata est omnis potestas necessaria & valde conducens ad rectam fidelium in utroque foro gubernationem; ac proinde vel maximè potestas adversus criminosos, delictorum publicè scandalosorum, spirituali animarum bono & Sacramentorum reverentiæ adversantium reos, judicialiter & independentè à privati cujuscunque, præsertim irrationabiliter invitè, licentia procedendi; cum, hujusmodi potestate munitu esse, necesse sit quemlibet supremum saltem cujusvis bene ordinatæ Reipublicæ magistratum; quod aliàs de mediis, ad pacem & felicitatem publicam stabiliendam promovendamque sufficientibus, ei prospectum non esset. Cum ergo Sacramentalis sigilli violatio ejusmodi scandalosum, spirituali animarum bono noxium & Pœnitentiæ Sacramento injuriosum delictum sit, adversus ejus temerè præsumptæ reos judicialiter & independentè à privati pœnitentis, præsertim irrationabiliter invitè, licentia procedendi potestas Divinò Jure competet B. Petri Successoribus, & ab his cæteris Ecclesiarum Prælati poterit communicari: ut in hanc rem allegari meritò valeat illud Innocentii III, ad Franciæ Prælatos scribentis, *Nullus, qui sana mentis est, igne-*

rat, quin ad officium nostrum spectet, de quocunque mortali peccato, ut fractio sigilli est, corrigere quemlibet Christianum, & si correctionem contempserit, per districtionem Ecclesiasticam coercere, &c. Novit. 13. §. Cum enim, de Judiciis; ut, sicut nullum peccatum est, cujus reum in foro Pœnitentiali non valeat absolvere & ligare, sic nullum delictum sit, in cujus reum procedere non valeat in foro externo; ne in hoc ejus potestas minùs latè pateat, quam in seculari foro Principis terreni, cujuscunque quantumcunque gravis excessus reo commertam infligere poenam, aut veniam poscenti remittere valentis, juxta illud Imperatoris: *Nullum ita magnum est subjectorum nostrorum delictum, quod non nostra Clementia medeatur &c.* Novell. 129. pr.

Altera ratio est; quia judicialis contra sigillifragum Processus formatione Sacramentum Pœnitentiæ exosum non redditur fidelibus, eaque in sacrum sigillum non peccatur; quia illius delatio in judicium, judicis inquisitio, examen, depositio, receptioque testium, reique suum crimen confessi aut convicti condemnatio ex fine suo tendit ad promovendâ Sacramenti reverentiam & observantiam sigilli, istiusque sacrilegè aperti redintegrationem, justæ animadversionis severitate obtinendam: ut verisimile non sit, judicialis processus formationem, in scid, invitò, absente, vel mortuò pœnitente, inchoatam, reique confessi aut convicti condemnationem, punitionemque divino Juri adversari; cum tam exorbitans lex & obligatio ullo Jure prodita non reperitur, quæ ad accuratiorem sui observantiam obtinendam necessaria, aut multum conducentia, ordinatâ saltem, media excludat: nullumque aliud externum & publicum delictum sit, quod delationem in judicium, judicis inquisitionem,

kkk

receptio.

receptionem probationum, rei que confessionem non admittat, etiam sine licentia privati, in quem id est commissum: quæ licentia etiam in sacri silentii fractione necessaria non est, cum; quod eò etiam casu, quò pœnitentis licentia propter ejus obitum, absentiam, vel contradictionem haberi nequit, processus judicialis via & medium necessarium sit, ad sacrilegium illud efficacitèr excludendum, ab eoque alios deterrendos: tum verò; quòd sigilli fractionis crimen non privato duntaxat, sed Sacramento quoque injuriosum, fidelibus & Christianæ Reipublicæ perniciosum sit: & ex processùs adversus ejus reum formatione pœnitenti in vita, honore, fortunis quidquam mali aut incommodi nequeat inferri; quòd sacrilegè detecti criminis notitia ulli adversus ipsum usui non sit. Confirmatur hæc, & ratio

Tertia est; quia sacri sigilli violatio est crimen publicum, ut *arg. §. Qui autem, post can. Si quis suadente, 17. q. 4. §. 1. ff. de Publ. judic.* probè advertit Gobat *cit. tract. 5. n. 225.* cum sit sacrilegium, quod criminibus publicis adnumeratur, *l. Si quis 10. C. de Episc. & clericis.* & ejus sigilli, sicut obligatio non privato duntaxat pœnitentis, sed publicò quoque ipsius Sacramenti & Ecclesiæ favore est introducta: sic violatione injuria non privata tantum, sed publica quoque Sacramento & Ecclesiæ infertur; ut adeò sigilli fractor ratione injuriæ à se illatæ obnoxius sit non solum privatæ actioni ipsius pœnitentis, sed iudicio quoque publico: quorum licet illam, adversus reum sibi competentem, pœnitens valeat remittere, impedire tamen nequit iudicium & punitionem publicam, ratione injuriæ Sacramenti & scandalii fidelium, Ecclesiæ competentem: sicut privatus, licet remittere & condo-

nare valeat injuriam adulteriò & furtò sibi illatam, eà tamen remissione & condonatione impedire nequit, quò minus legitimus magistratus in adulteri aut furti reum processum formet judiciale, & ejusmodi crimen confessum de eòve legitime convictum, ad exhibendam satisfactionem Reipublicæ, gladij aut laquei capitalem sententiam ferat.

Huic rationi non parùm roboris addit Primò; quòd processus in sigillifragum sacerdotem non ad peccati Ecclesiæ clavibus subjecti, & ab illo præsumptuosè revelati, sed ad sacrilegæ duntaxat revelationis legitimam probationem eruentam tendat: & licet in eo peccati jam revelati interveniat notitia, ista tamen ullius effectus & ulús non sit adversus pœnitentem: atque insuper revelationis probatione punitioneque revelantis injuria ipsi illata vindicetur, unaque sacri sigilli augeatur Religio, & in Sacramentum, post Baptismum in peccatum relapsis maximè necessarium, affectio, liberaque ejus frequentatio fidelibus plurimum commendetur. Secundò; quòd, si absque pœnitentis licentia in sacri silentii violatores procedi non posset, Ecclesiarum Prælati adversus summam irreverentiam saluberrimum Ecclesiæ Sacramentum, & fidelium communitatem sibi subjectam adversus gravissimam injuriam, quàm sigilli fractione ipsa quoque patitur, *arg. l. Manicheos 4. §. 1. C. de Heret. & Manich.* defendere, nolente, absente, vel mortuò pœnitente, non valent contra omnia Jura, cuilibet adversus vim atque injuriam, quæ amicis aut subditis infertur, auxilium suum impertiri permittentia, *c. Olim 12. de Rescrit. Spoliat. c. Dilecto 6. de Sent. excom. in 6. l. Ut vim 3. ff. de I. & I. Sc.*

Ex duabus his de quæstione, ad ac- 128.
curatum examen ante non vocata, sententii

centis priorem laudatus P. Gobat *cit. Traß. 5. & in Append. ad hunc. utrobique à n. 182.* Posteriorem P. Stoz *Tribunal. Panit. Lib. 2. q. 4. à n. 288.* cã, qua potuerunt argumentorum vi propugnant, & uterque tanquam proprium suum partum Moralis doctrinã, quã uterque plurimum valuit, mira eruditione exornant.

Mihi prior verisimilis, vera videtur posterior: quam validè quidem impetit, sed non convellit in contrarium deducta & in communi T. T. dogmate fundata ratio; quia dogmatis illius generalitas non comprehendit casum, quò ex Sacramentalis sigilli fractione profecta peccati notitia unicè adhibetur ad reverentiã illi debitã tuitionem, & necessariam atque ordinarium medium est ad illius conservationem ac redintegrationem obtinendam, & ad Ecclesiã potestatem in illius sacrilegè violati reum ad aliorum terrorem exercendam; cùm ad hunc præcisè finem illius notitiã usum independentè à pœnitentis voluntate Ecclesiã permissum: adductarum rationum ternariò planè evincatur, quod ulterius

229. Confirmatur primò; quia neque ex Divina institutione, neque ex Ecclesiã definitione vel traditione Patrum constat, sacrum secretum Pœnitentiã Sacramento ita annexum; ut ad publicã ac notoriã ejus violationis punitionem à sacrilega revelatione profecta notitiã sine consensu pœnitentis non liceat uti: quia sine hoc ex ea in sacrilegii reum liberè procedi posse, satis constat partim, quia; neque *can. Sacerdos cit.* Gregorius II, neque Innocentius III. *c. Omnia, §. Caveat cit. neque Concilii Carthaginensis PP. can 133. cit.* depositionis, perpetuã peregrinationis, vel detrusionis in arctum Monasterium, aut excommunicationis pœnas, sigillifrago sacerdoti per sententiam infligen-

das, decernendò, ullò verbò meminere, pœnitentium licentiam requirendam: & cùm hujusmodi pœnã actu infliguntur, Speculat. *ad Rubr. de Probat. n. 24.* solummodo exigit probationem, *Quod ipse hoc coram pluribus, quamvis extra iudicium; dixit:* partim verò; quia sigillum Sacramento eò modò annexum est, quò ad hujus securiorem & liberiorem frequentationem fideles excitarentur: qui finis faciliùs obtinetur, si in sigilli fractores liberè procedendi potestas adstruatur, quàm si pendeat è voluntate pœnitentis.

Confirmatur secundò; quòd, si ad hujus sacrilegii punitionem pœnitentis licentia necessaria esset, sequeretur, pœnitentis vitã functi peccata, quantumcunque enormia, in sacro tribunali aperta, coram pluribus & communitate tota impunè propalari; quòd Sacerdos hujusmodi sacrilegii reus à nemine accusari, judicari & puniri posset, propter defectum licentiã pœnitentis jam defuncti: quã sequelã & impunitate cùm publicè perniciosius exemplum & sacrilegiorum fomentum non sit, illam transmittenti sine injuria quis objiceret Justinianum illud, *Nimis indignum est: nimis item impium, flagitiis præsidia quærere, l. Legem 7. ad finem C. de Natural. liber.*

Dubium hinc tertio est, de hujus sacrilegii probatione; quod si Sacerdos in judicio confitetur, denunciator vel accusator relevatur onere probandi, *arg. l. Generaliter 13. C. de non numer. pec. ut dictum Lib. 2. tit. 18. n. 11.* Si sacerdos id negat, probatio incumbit accusanti vel denuntianti: à quo per testes, aut aliter de peccati in sacro tribunali sibi expositi revelatione convictus, si pro sui defensione nihil alleget, perinde ut confessus, Ordinariã depositionis & in arctum Monasterium detrusionis, vel alteri, huic

K k k 3

huic curiarum praxi suffectæ poenæ obnoxius erit.

131. Quodsi ad sui defensionem, peccatum, in confessione sibi non apertum, aliâ viâ innouisse alleget, hoc probare, & quâ via modòque id cognoverit, ostendere tenetur: & si in probatione defecerit, eum ob revelationis, quæ explorata est, temerè factæ præsumptione, contra ipsum militantem, poenâ, sed, quòd de sacrilegio convictus non sit, extraordinariâ plectendum, cum Panormit. in c. *Omnis cit. n. 26.* & Sylvestro *V. Confesso 3. n. 5.* docent Lugo *cit. n. 151.* & alius DD. *citt. Pignatell. cit. Consult. 54. n. 12.*

132. Simili modò, si peccati quidem notitiam ex solius poenitentis Sacramentali sui accusatione acceptam, sed revelationem cum poenitentis licentiâ factam, asserat, hoc probandi onus ipsi imponunt non pauci; quòd licentiâ sit quid facti, quod non præsumitur, sed probandum est ab allegante, per Reg. c. *Cum in jure 31. de Officio deleg. & l. in bello 12. §. 2. ff. de Capt. & possim.* Aliter sentit & hanc rem distinctione expedit Lugo *l. cit.* & si accusator non poenitens, sed tertius aliquis sit, probandi onus huic imponitur; quòd, cum talis licentiæ defectum ex solo auditu sciat, alias probationes debeat afferre, propter præsumptionem contra ipsum militantem pro Confessario, qui esse bonus & contra Sacramenti reverentiam non deliquisse præsumitur, donec contrarium probetur, c. *Unic. de Scrutinio, c. fin. de Presumpt. & l. Merito 51. ff. Pro Socio.* Si verò sit ipse poenitens, probandi onus in Confessarium transfert; quòd licentiæ datio, ut dictum, sit quid facti, ab allegante probandi adversus eum, qui id à se factum inficiatur, arg. c. *Cum in jure & §. 2. cit.* ut adeò hóc casu ad licentiæ sibi factæ probationem suæque purgationem confessario deserendum ju-

ramentum, & huic præfatio acquiescendum sit.

Non malè tamen Diana p. 5. *tract. 11. resol. 52.* & alii, Confessarium ad hujusmodi angustias non redigendum, aiunt: sed, si revelatio poenitenti ejusve complicitarum aut nihil damni afferat, & Confessarius vir prudens vitæque & famæ integræ sit, ejus assertionem simplicem rei inficiationi præponderare. Secus, præsertim si poenitens probatæ vitæ & laudatæ conversationis, eique vel tertio graviter damnosa revelatio sit, Confessarium ad poenam saltem extraordinariam trahendum. Cæteris autem paribus in dubio huic potius, quàm poenitenti credendum, cum Mascardo *de Probat. conclus. 951. n. 30.* & ab hoc relatis aliis, docet Pignatell. *l. cit. n. 10.* quòd, sicut in externo, *can. Hoc etiam, 2. q. 6. & can. Absit, 9. q. 2.* sic & in interno foro pro iudice in factis, quæ ad ejus officium spectant, & aliter sciri non possunt, præsumatur.

Illud etiam hóc locò DD. monent, 133. propter sacrilegii istius, naturâ suâ ferè secreti enormitatem ad ejus probationem testibus etiam singularibus fidem haberi; ut, si idem poenitentis peccatum unus hoc, alius aliò loco & tempore, vel unus hóc, alius aliud, & tertius etiam aliud peccatum à confessario revelatum, in iudicio deponant, ejus crimen ad poenam ordinariam infligendam sufficienter probatum, intelligatur, ut cum Tannero *Tom. 4. disp. 6. q. 9. n. 122.* & aliis observat *cit. Stoz num. 281.*

ARTICULUS VII. De Muliere Adultera, & Supponente alicenum partum.

SUM.